

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM ĐỨC KHIÊM

PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC PHÂN HÓA
CHO GIÁNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHẠM ĐỨC KHIÊM

**PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC PHÂN HÓA
CHO GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG**

*Ngành: Lý luận và lịch sử giáo dục
Mã số: 9140102*

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. BÙI VĂN QUÂN

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi.

Các kết quả nêu trong luận án là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kì công trình nào khác.

Tác giả luận án

Phạm Đức Khiêm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	ii
BẢNG CHỮ VIẾT TẮT	iii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	iv
DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
4. Nhiệm vụ nghiên cứu	4
6. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu	5
7. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	5
8. Những luận điểm bảo vệ	8
9. Những đóng góp của luận án	8
10. Cấu trúc luận án	9
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC	
PHÂN HÓA CHO GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG	10
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	10
1.1.1. Những kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài luận án	10
1.1.2. Nhận xét, đánh giá các kết quả nghiên cứu.....	23
1.2. Khái niệm công cụ.....	26
1.2.1. Dạy học phân hóa.....	26
1.2.2. Kỹ năng dạy học phân hóa	28
1.2.3. Phát triển kỹ năng dạy học phân hóa	31
1.3. Lý luận về phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho GV trường cao đẳng	32
1.3.1. Những cơ sở khoa học của dạy học phân hóa	32
1.3.2. Đặc điểm dạy học của GV trường cao đẳng khi thực hiện dạy học phân hóa	35
1.3.3. Các kỹ năng dạy học phân hóa và tiêu chí nhận diện kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên trường cao đẳng	39

1.3.4. Những thành tố cơ bản của quá trình phát triển kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên trường cao đẳng.....	47
1.3.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên trường cao đẳng	51
Kết luận chương 1	54
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC PHÂN HÓA CHO GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG	55
2.1. Khái quát về các trường cao đẳng thuộc phạm vi nghiên cứu của luận án.....	55
2.1.1. Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật TP. Hồ Chí Minh	55
2.1.2. Trường Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Lâm Đồng	56
2.1.3. Trường Cao đẳng Bến Tre.....	57
2.2. Thực trạng kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên trường cao đẳng.....	57
2.2.1. Khái quát về tổ chức nghiên cứu thực trạng	57
2.2.2. Kết quả nghiên cứu thực trạng	61
2.3. Đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho giảng viên trường cao đẳng	91
Kết luận chương 2	97
Chương 3. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG DẠY HỌC PHÂN HÓA CHO GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG	98
3.1. Các nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	98
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính pháp lý.....	98
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống.....	98
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn.....	98
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	99
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	99
3.2. Các biện pháp phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho giảng viên trường cao đẳng.....	99
3.2.1. Tổ chức bồi dưỡng kỹ năng dạy học phân hóa cho đội ngũ giảng viên.....	100
3.2.2. Tăng cường hoạt động hướng dẫn, tư vấn về kỹ năng dạy học phân hóa cho giảng viên trường cao đẳng	106

3.2.3. Đảm bảo các điều kiện hỗ trợ hoạt động phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho đội ngũ giảng viên trường cao đẳng	115
3.3. Khảo sát mức độ cần thiết và khả thi của các biện pháp.....	122
3.4. Thực nghiệm sư phạm.....	127
3.4.1. Khái quát chung về tổ chức thực nghiệm sư phạm	127
3.4.2. Phân tích kết quả thực nghiệm sư phạm	132
3.4.3. Kết luận về thực nghiệm	137
Kết luận chương 3	138
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	140
1. Kết luận	140
2. Khuyến nghị	142
CỦA TÁC GIẢ ĐÃ ĐƯỢC CÔNG BỐ	143
TÀI LIỆU THAM KHẢO	144
PHỤ LỤC	

BẢNG CHỮ VIẾT TẮT

TT	Từ ngữ được viết tắt	Viết tắt
1	Cán bộ quản lý	CBQL
2	Cao đẳng	CĐ
3	Dạy học phân hóa	DHPH
4	Giảng viên	GV
5	Giáo dục - Đào tạo	GD-ĐT
6	Giáo dục nghề nghiệp	GDNN
7	Học sinh - sinh viên	HSSV
8	Kinh tế - xã hội	KT-XH
9	Kỹ năng dạy học phân hóa	KNDHPH
10	Lao động - Thương binh và Xã hội	LĐ-TB-XH
11	Nghiên cứu khoa học	NCKH
12	Thực nghiệm sư phạm	TNSP
13	Trung học phổ thông	THPT
14	Ủy ban nhân dân	UBND

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1.	Phân loại các kỹ năng dạy học phân hóa.....	43
Bảng 1.2.	Các tiêu chí nhận diện kỹ năng được sử dụng trong đánh giá kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên trường cao đẳng	46
Bảng 2.1.	Độ tin cậy và hệ số KMO của thang đo kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên.....	60
Bảng 2.2.	Độ tin cậy và hệ số KMO của thang đo nội dung phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho giảng viên	60
Bảng 2.3.	Đánh giá của cán bộ quản lý và giảng viên về tần suất thực hiện các kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên	61
Bảng 2.4.	Thống kê mô hình tương quan giữa các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo đối tượng.....	68
Bảng 2.5.	Thống kê mô hình tương quan giữa các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng lãnh đạo	69
Bảng 2.6.	Thống kê mô hình tương quan giữa các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng Thiết kế.....	69
Bảng 2.7.	Thống kê mô hình tương quan giữa các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng Tác nghiệp	70
Bảng 2.8.	Thống kê mô hình tương quan giữa các nhóm kỹ năng DPHP	70
Bảng 2.9.	Thực trạng mức độ đạt được các kỹ năng dạy học phân hóa theo đánh giá của giảng viên trường cao đẳng.....	71
Bảng 2.10.	Kiểm định ANOVA mức độ đạt được kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên xét ở thâm niên công tác	75
Bảng 2.11.	Thống kê mô hình hồi quy giữa mức độ đạt được các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng đối tượng	78
Bảng 2.12.	Thống kê mô hình hồi quy giữa mức độ đạt được các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng Lãnh đạo	79
Bảng 2.13.	Thống kê mô hình hồi quy giữa mức độ đạt được các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng Thiết kế	79

Bảng 2.14.	Thống kê mô hình hồi quy giữa mức độ đạt được các kỹ năng trong nhóm kỹ năng dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng Tác nghiệp	80
Bảng 2.15.	Tương quan giữa tần suất và mức độ đạt được của KN xác lập tiêu chí dạy học phân hóa.....	81
Bảng 2.16.	Tương quan giữa tần suất và mức độ đạt được của KN dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng lãnh đạo, quản lí người học.....	82
Bảng 2.17.	Tương quan giữa tần suất và mức độ đạt được của KN dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng thiết kế dạy học theo đối tượng.....	83
Bảng 2.18.	Tương quan giữa tần suất và mức độ đạt được của KN dạy học phân hóa theo nhóm kỹ năng tác nghiệp dạy học	84
Bảng 2.19.	Thực trạng mức độ thực hiện các nội dung phát triển kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên ở các trường cao đẳng.....	85
Bảng 2.20.	Tương quan giữa tần suất thực hiện và mức độ đạt được của các nội dung phát triển kỹ năng dạy học phân hóa của GV các trường CĐ.....	87
Bảng 2.21.	Thực trạng mức độ thực hiện các hình thức phát triển kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên trường cao đẳng	88
Bảng 2.22.	Tương quan giữa mức độ thực hiện và kết quả thực hiện các hình thức phát triển KNDHPH cho giảng viên trường CĐ	90
Bảng 2.23.	Hồi quy hiệu quả của các hình thức phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho giảng viên các trường cao đẳng	91
Bảng 2.24.	Đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển kỹ năng dạy học phân hóa cho giảng viên trường cao đẳng.....	92
Bảng 2.25.	Thống kê hồi quy các yếu tố ảnh hưởng tích cực tới phát triển kỹ năng dạy học phân hóa của giảng viên.....	94
Bảng 3.1.	Kết quả Khảo sát mức độ cần thiết của các biện pháp đề xuất	123
Bảng 3.2.	Tổng hợp trình độ đào tạo của giảng viên trước thực nghiệm sư phạm...	128
Bảng 3.3.	Mô tả đo lường trước và sau tác động thực nghiệm.....	129
Bảng 3.4.	Kế hoạch thực nghiệm sư phạm	130
Bảng 3.5.	Kết quả đo lường trước thực nghiệm	132
Bảng 3.6.	Kết quả năng lực của GV hai nhóm sau thực nghiệm.....	135

DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH

Biểu đồ:

- Biểu đồ 2.1. Tần suất thực hiện các kỹ năng dạy học phân hóa.....66
- Biểu đồ 2.2. Đồ thị đánh giá của giảng viên và cán bộ quản lý về mức độ đạt được kỹ năng của giảng viên các trường cao đẳng được điều tra.....74

Hình:

- Hình 1.1. Sơ đồ DHPH của Carol Ann Tommlinson38
- Hình 2.1. Tiến trình nghiên cứu thực trạng58
- Hình 2.2. Thống kê mô tả mẫu nghiên cứu59
- Hình 2.3. Đồ thị tương quan của từng biến với biến Tong (tổng).....67
- Hình 2.4. Phân phối của dữ liệu điều tra77
- Hình 2.5. Các hình ảnh về dạy học phân hóa ở trường CĐ.....86